

נשיו שלא לעגן: באנחתו אשחה. אפילו בשעת אנחתו אשחה בכל לילה: מטה. תשמיש המטה ענין חזי ומאוס (איכה ג) קרי ליה: בדמעתי ערשי אמסה. שבשעת דמעתי אני ממאס את מטתי בתשמיש: יאמרו מלך שכמותי. חסיד שכמותי הרגו בנו ויהו מתרעמן על מדותיו של הקב"ה ונמצא שם שמים מתחלל בפרהסיא: מוטב אעבוד ע"ה. ואחלל את השם אני לבד ולא יחללו אותו כל העם: אמר ליה. חושי הארבי לדוד הקב"ה לא עביד דינא בלא דינא שמעמיד בך להרג דאת מאי טעמא נסבת יפת תואר דאמו של אבשלום מעכה בת תלמי מלך גשור (שמואל ב ג) ותפסה דוד במלחמה דאין לומר בעבירה באה לו דהא כתיב (מלכים א טו) רק דבבר אוריה החתי: סוחר כותי. דרבו לפנות את סוחרתו מעט מעט להעמידה על דמים מועטים: שניאות מי יבין. מי יכול להשמר משגגות: אמר לו. הקב"ה: שביקא לך. מחול לך: נסתרות. (מוידן) של צנעה: ודים. מיד של פרהסיא: ה"ג אל ימשלו כי דלא לישתעו כי רבנן. והיינו אל ימשלו לשון משל שלא ידרשו בחטאתי חכמי הדורות ואו איתום: שלא יכתב סוחרתני שתמזיק אותה פרשה של המקרא וישתכח הדבר לעולמים: כל הפרשה. שכתובה כבר שעשית אותו חטא: על אחת כמה וכמה. שלא תעקור. תחטאני באזוב. מכלל שהיה צריך טהרת אזוב כמצורע: בחביון

אוכל לחמו. לומר תורת: שהפך משכבו של לילה לשל יום. שהיה משמש מטתו ביום כדי שיהא שבע מתשמיש ולא יהרהר אחר אשה כל היום: ונתעלמה ממנו (הלכה). שהמשיב אברו בתשמיש רעב ומרבה תאוה: ה"ג מתחלך על גג המלך ולא גרסין והיינו: חלמא. כוורת: פתיק [בינה] גירא. בכורת כלומר שהכה ושברה ל"א פתחה שברה ונפתחה: מתקדשת מטומאתה. אותה שעה פסק טומאתה ולא בא עליה כשהיא נדה: פקדת לילה. על מעשה לילה פקדתי אם אוכל לעמוד בנסיון של דבר עבירה: צרפתי כל תמצא. חשבת לצרפני ולא מצאתני נקי: (ומותי) כל יעבר פי' איכו וממא נפל. מי יתן והיה בפי רחן ואפשר לעכב את דברי שלא אומר דבר ושלן) בחנני: הר שבכם. מלך שלכם: צפור נדרתו. דעל ידי צפור נטרד כדאמר אדם ליה כצפור: למריה. העבר נצחו לאדוניו בתוכחתו: כי אני לצלע נכון. אותו צלע היה נכון ל: שאכלה פנה. שקפץ את השעה ליוקק ע"י עבירה: נאספו עלי נבים. בעלי מומין כמו פרעה נכה (מלכים ב כג) והיו מלועגים עליו ואני כלא יודע ל"א ל"א ידעתי לא הייתי יודע כשמלועגים כלומר פתאום בא עלי אותו עון שלא ידעתי (עד) שניתן פתחון פה לביישני: הכי גרסין בשעה שעוסקין במיתות בית דין ואמרים הבא על אשת איש מיתתו וכו': י"ח ענות. ל"ח לחלמא, איגליה וחזייה, מיד וישלח דוד ויפקהו ותבא אליו וישכב עמה והיא מתקדשת מפומאיתה ותשכב אל ביתה. והיינו דכתיב 'ב'חנת לבי פקדת לילה צרפתי כל תמצא ומותי כל יעבר פי' אמר, איכו וממא נפל פכומיה דמאן דסני לי, ולא אמר פי הא מילתא. דרש רבא, מאי דכתיב 'למנצח לדוד בה' חסיתי איד תאמרו לנפשי נודי תרכס צפור', אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם, מחול לי על אותו עון, שלא יאמרו, הר שבכם צפור נדרתו. דרש רבא, מאי דכתיב 'לך לכדך חטאתי ותרע פעניד עשיתי למען תצדק בדברך תנפה בשפמך', אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, גליא וידעא קמך, דאי בעיא למכפניה ליצרי, תהא כפיפניא. אלא אמנא, דלא לימרו, עבדא וכו' למריה. דרש רבא, מאי דכתיב 'פי אני לצלע נכון ומכאובי נגדי תמיד', ראוייה היתה בת שבע בת אליעם לדוד מששת ימי בראשית, אלא שגאא אליו במכאוב. וכן תנא רבי רבי ישמעאל, ראוייה היתה לדוד בת שבע בת אליעם, אלא שאכלה פנה. דרש רבא, מאי דכתיב 'ובצלעו שמחו ונאספו נאספו עלי נבים (ולא ידעתי) קרעו ולא דמו', אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם, גלי וידע לפניד שאם היו קורעין בשירי, לא היה דמי שותת. ולא עוד, אלא בשעה שהם עוסקין בארבע מיתות בית דין, פוסקין ממשנתן ואמרים לי, דוד, תבא על אשת איש, מיתתו כמה? אמרתי להם, הבא על אשת איש מיתתו בהנה, ויש לו חלק לעולם הבא. אבל המלפין פני חבירו ברבים, אין לו חלק לעולם הבא. אמר רב יהודה, אמר רב, אפילו בשעת חלוו של דוד, קיים שמנה עשרה עונות, שנאמר 'וגעתי באנחתי אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי ערשי אמסה'. ואמר רב יהודה, אמר רב, פקש דוד לעבוד עבודה זרה, שנאמר 'ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם לאלהים', ואין 'ראש' אלא עבודה זרה, שנאמר 'והוא צלמא רישיה די דרב טב'. 'והנה לקראתו חושי הארפי קרוע פתנתו ואדמה על ראשו', אמר לו לדוד, יאמרו, מלך שכמותך יעבוד עבודה זרה? אמר לו, מלך שכמותי יתרגנו בנו? מוטב יעבוד עבודה זרה, ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא. אמר, מאי טעמא קנסיבת יפת תואר? אמר ליה, יפת תואר רחמנא שרייה. אמר ליה, לא דרשת סמוכין? דסמוך ליה 'כי יהיה לאיש בן סורר ומורה', כל הנושא יפת תואר, יש לו בן סורר ומורה. דרש רבי דוסתאי דמן בירי, למה דוד דומה, לסוחר כותי. אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם, 'שניאות מי יבין'. [אמר ליה], שביקי לך. 'ומנסתרות נקני', שביקי לך. 'גם מזדים חשוד עבדך', שביקי לך. 'אל ימשלו בי אז איתם', דלא לישתעו בי רבנן, שביקי לך. 'ושלח רב', שלא יכתב סוחרתני. אמר לו, אי אפשר. ומה יו"ד שנטלתי משירי, עומד וצווח כמה שנים, עד שבא יהושע והוספתי לו, שנאמר 'ויקרא משה ליהושע בן נון יהושע', כל הפרשה פולה, על אחת כמה וכמה. 'ונקיתי מפשע רב', אמר לפניו, רבוננו של עולם, מחול לי על אותו עון פולו. אמר, כבר עתיד שלמה בנד לימור בחכמתו, 'והייתה איש איש בחיקו ובגידו לא תשרפנה, אם יהלך איש על הנחלים ורגליו לא תפגוה, בן תבא על אשת רעהו לא ינקה כל הנוגע בה'. אמר ליה, כל הכי נטרד ההוא גברא. אמר ליה, קבל עליך יסורין, קבל עלי. אמר רב יהודה, אמר רב, ששה חדשים נצטרע דוד, ונסתלקה חימונו שכינה, ופירשו ממנו סנהדרין. 'נצטרע', דכתיב 'תחטאני באזוב ואטהר תכבסני ומשלג אלבין'. 'נסתלקה חימונו שכינה', דכתיב 'השיבה לי ששון ישעך ורויה נדיבה תסמכני'. 'ופרשו ממנו סנהדרין', דכתיב 'ישונו לי יראיד' וגו'. ששה חדשים מנלן, דכתיב 'והימים אשר מלך דוד על ישראל ארבעים שנה',

בכביון

בכביון